

คู่มือ

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

(Conflict of Interest)

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คู่มือ

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

(Conflict of Interest)

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทนำ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และนโยบายของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญและผลักดันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ด้วยการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด อันรวมถึงการต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านแนวทาง/มาตรการ/กิจกรรมต่างๆ และปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักรู้ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับสามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สปล.อว.) จึงได้จัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบและผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงเป็นข้อมูลให้ประชาชนและผู้สนใจได้ศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติตนในการสร้างสังคมและวัฒนธรรมซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส อันเป็นการสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต ลดระดับการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทยต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พฤษภาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

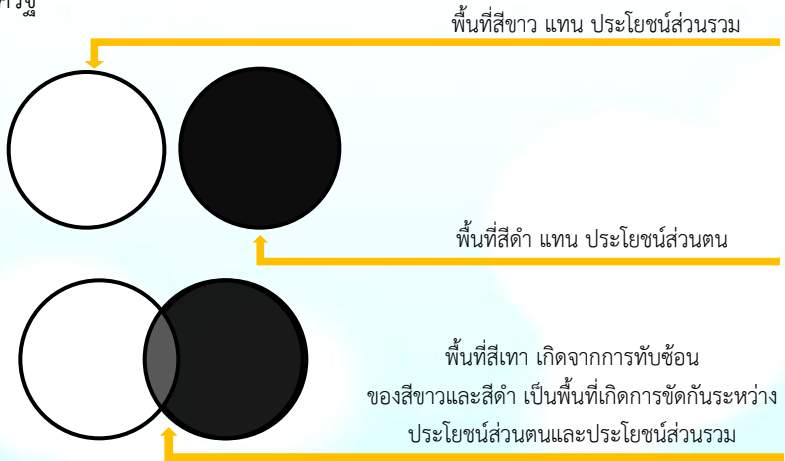
เรื่อง	หน้า
๑. ความหมายการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	๒
๒. รูปแบบการเข้าข่ายการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม	๔
๓. การปรับกระบวนการทางความคิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม	๙
๔. ความสัมพันธ์ระหว่าง “จริยธรรม” “ผลประโยชน์ทับซ้อน” และ “ทุจริต”	๑๒
๕. กรณีตัวอย่างผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริต	๑๕
๖. ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน	๒๒
๗. กลไกการส่งเสริมสนับสนุนและการขับเคลื่อนการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)	๒๔
๘. ช่องทางการร้องเรียนแจ้งเบาะแสการทุจริต	๓๙
บรรณานุกรม	๔๑

ความหมาย

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน
และประโยชน์ส่วนรวม

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เรียกว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

ความขัดแย้ง (Conflict)

สถานการณ์ที่ขัดกันไม่ลงรอยเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิด แนวทางปฏิบัติ หรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private Interest)

เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ โดยเห็นว่า มีคุณค่าที่ จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย

ผลประโยชน์ส่วนรวม (Public Interest)

สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่บุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะยังหมายรวมถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

รูปแบบการเข้าข่าย

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน

และประโยชน์ส่วนรวม

รูปแบบการเข้าข่าย การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ

การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Acceptance of Benefit) และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เช่น การรับเงินหรือบริการต่างๆ จากบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมประมูลงานของภาครัฐ หรือการรับของขวัญจากผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน เป็นต้น

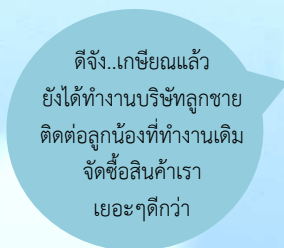
๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา

การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self Dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เช่น ผู้บริหารของหน่วยงานทำสัญญาจ้างบริษัทที่ภรรยาของตนเองเป็นเจ้าของ ให้มาเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงาน หรือทำสัญญาจัดซื้อรถตู้จากบริษัทที่ตนเอง มีหุ้นส่วนอยู่ หรือทำสัญญาให้หน่วยงานจัดซื้อที่ดินของตนเองในการสร้าง สำนักงานแห่งใหม่ เป็นต้น

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post - Employment) โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานหรือไปดำรงตำแหน่งในบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับ หน่วยงานเดิม

๔. การทำงานพิเศษ

การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี รับงานเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบบัญชี เป็นต้น

รับทำบัญชี
ให้กับบริษัท
ที่ถูกตรวจสอบ
ได้เงินดีมากเลย

๕. การรั่วข้อมูลภายใน

การรั่วข้อมูลภายใน (Inside Information) แล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น เช่น ผู้บริหารของหน่วยงานรู้ข้อมูลภายในโครงการก่อสร้างถนนแล้วตนเองหรือให้เครือญาติไปกว้านซื้อที่ดินตามแนวถนนตัดผ่านไว้ล่วงหน้า เพื่อมาขายให้กับหน่วยงานในราคาที่สูง หรือเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานเปิดเผยหรือขายข้อมูลที่สำคัญของฝ่ายที่มียื่นประมูลไว้ก่อนหน้าให้แก่ผู้ประมูลรายอื่นที่ให้ผลประโยชน์ ทำให้ฝ่ายที่มียื่นประมูลไว้ก่อนหน้าเสียเปรียบ เป็นต้น

ดีเลย
ลุงได้ไปกว้านซื้อที่ดิน
ชาวบ้านไว้ก่อน
จะได้ขายราคาสูง

ผมนำข้อมูลลับ
ของหน่วยงาน
เกี่ยวกับโครงการ
ก่อสร้างมาให้ลุงครับ

๕. การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน

การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน (Using Employer, Property for Private advantage) เช่น การนำวัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานมาใช้ที่บ้าน หรือใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัว หรือนำรถยนต์ราชการไปใช้ธุระส่วนตัว หรือนำน้ำมันของราชการมาเติมรถยนต์ส่วนตัว หรือนำรถส่วนตัวมาล้างที่หน่วยงาน เป็นต้น

เอาวัสดุอุปกรณ์
ที่ทำงานกลับไปใช้ที่บ้าน
ให้ลูกด้วยดีกว่า
มีตั้งหลายอย่าง

๔. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - Barrelling) เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อนุมัติโครงการลงในพื้นที่เขตเลือกตั้งหรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบสาธารณะเพื่อหาเสียง หรือการใส่ชื่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะ เป็นต้น

อนุมัติโครงการ
ลงในพื้นที่เขตเลือกตั้ง
เพื่อเพิ่มคะแนนเสียง

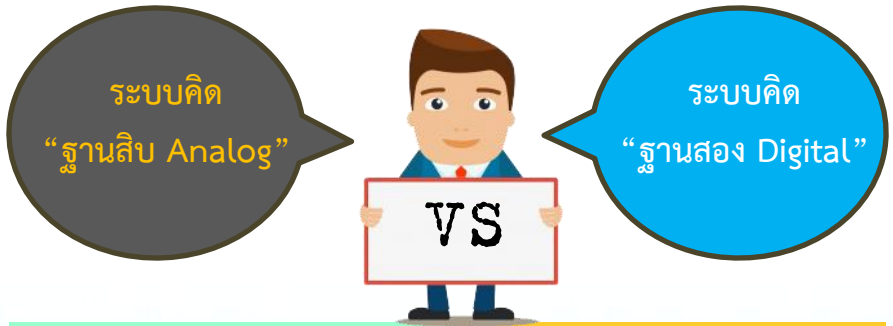

การปรับกระบวนการทางความคิด

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน

และประโยชน์ส่วนรวม

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิด ฐานสิบ” (Analog)

คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่ยังแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตนออกจากกันไม่ได้ นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน แยกแยะไม่ออกว่า สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนเบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เครือญาติหรือพวกพ้อง เห็นกว่าประโยชน์ของส่วนรวม หรือของหน่วยงาน และจะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิด ฐานสอง” (Digital)

คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับเรื่องส่วนตนออกจากกัน แยกออกอย่างชัดเจนว่า สิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือ ประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือ ประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ก็จะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

Analog

คิดแบบฐาน ๑๐

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้

ใช้น้ำประปาหลวง
ล้างรถส่วนตัว

ใช้รถหลวง
มาใช้ในธุระส่วนตัว

นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัว
มาชาร์จที่ทำงาน

นำวัสดุครุภัณฑ์หลวง
ไปใช้ส่วนตัว

รับของขวัญ
จากผู้มาติดต่อราชการ

ใช้โทรศัพท์หลวง
เรื่องส่วนตัว

Digital

คิดแบบฐาน ๒

สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้

ไม่ใช้น้ำประปาหลวง
ล้างรถส่วนตัว

ไม่ใช้รถหลวง
มาใช้ในธุระส่วนตัว

ไม่นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัว
มาชาร์จที่ทำงาน

ไม่นำวัสดุครุภัณฑ์หลวง
ไปใช้ส่วนตัว

ไม่รับของขวัญ
จากผู้มาติดต่อราชการ

ไม่ใช้โทรศัพท์หลวง
เรื่องส่วนตัว

ความสับสนระหว่าง

“จริยธรรม” “ผลประโยชน์ทับซ้อน”
และ “ทุจริต”

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม มีความสัมพันธ์กับ “จริยธรรม” และ “ทุจริต” อย่างไร

“จริยธรรม” เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริต การกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมาย ว่าด้วยการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริตย่อมเป็นความผิดจริยธรรมด้วย

แต่ตรงกันข้าม การกระทำใดที่ฝ่าฝืนจริยธรรม อาจไม่เป็นการผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริต เช่น มีพฤติกรรมส่วนตัวไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมชู้สาว เป็นต้น

“เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป”

“การทุจริต”

เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรง ถือเป็นความผิดอย่างชัดเจน สังคมส่วนใหญ่จะมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ มีบทลงโทษชัดเจน ถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ปฏิบัติ

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

เป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริตที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภท มีการบัญญัติเป็นความผิดทางกฎหมายมีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มีการบัญญัติห้ามไว้ในกฎหมาย

“จริยธรรม”

เป็นหลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เปรียบเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

กรณีตัวอย่าง

ผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริต

กรณีตัวอย่างผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต

“อบ..ลม”

นายทองดี ข้าราชการ เป็นผู้เสนอโครงการอบรมทางด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑ วัน โดยยืมเงินราชการ หลังจากนั้นนายทองดีได้จัดทำเอกสารหลักฐานขออนุมัติเบิกจ่ายเงินตามโครงการอบรมส่งให้กับการเงินเพื่อหักล้างเงินยืมสำหรับเป็นค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นจำนวนเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท โดยลายมือชื่อผู้เข้าอบรมในเอกสารประกอบการหักล้างเงินยืมนั้น มิใช่เป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้เข้ารับการอบรมแต่เป็นลายมือชื่อปลอม และมีได้มีการจัดอบรมตามโครงการดังกล่าวแต่อย่างใด

พฤติการณ์ของนายทองดีดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

นำรถหลวงไปใช้งานแต่งงาน

อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์แห่งหนึ่ง สั่งให้เจ้าหน้าที่ไปช่วยจัดเตรียมงานแต่งงานบุตรสาวของตน โดยให้นำเก้าอี้พร้อมปลอก กระดาษต้นไม้ กล้องวิดีโอ โทรศัพท์ สายสัญญาณ ขาตั้งกล้องมอเนเตอร์ กล้องถ่ายรูป ชุดสวีตเซอร์ (ชุดควบคุม) เครื่องเล่นและบันทึกวีดีโอ ไปใช้ในการจัดงาน และให้นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้งานของดังกล่าว และรับส่งเจ้าหน้าที่ไปที่บ้านของตน ซึ่งทรัพย์สินที่นำไปใช้ทุกอย่างเป็นของคณะแพทยศาสตร์ฯ (ของส่วนรวม)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดให้ดำเนินคดีต่อจำเลย ซึ่งในเบื้องต้น จำเลยให้การปฏิเสธ แต่ต่อมาได้ยื่นคำร้องให้การรับสารภาพในภายหลัง พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องอดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ฯ เป็นจำเลยในความผิดฐานเป็นเจ้าของพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗

การกระทำของจำเลยดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต นำทรัพย์สินต่างๆ ของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และคณะแพทยศาสตร์ฯ

คดีนี้ ศาลอาญาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ พิพากษาจำคุก ๕ ปี ปรับ ๒ หมื่นบาท แต่จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกเหลือ ๒ ปี ๖ เดือน ปรับ ๑ หมื่นบาท เมื่อพิเคราะห์พฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งคดีแล้วเห็นว่า เมื่อจำเลยทราบการกระทำของตนและพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น โดยการชดใช้ค่าเสียหายแล้วในทันที ประกอบกับจำเลยรับราชการเป็นแพทย์มานาน ทำคุณความดีให้แก่หน่วยงานและประเทศชาติมาโดยตลอด ทั้งจำเลยมิเคยกระทำความผิดอาญาใดๆ และไม่เคยปรากฏว่าเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอลงอาญาไว้ ๒ ปี

นำรถหลวงไปจำหน่าย และเบิกค่าน้ำมันเท็จ

อดีตนายก อบจ. แห่งหนึ่ง ครั้งดำรงตำแหน่งรองนายก อบจ. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ทำบันทึกขอใช้รถยนต์ของ อบจ. ไปใช้ในการปฏิบัติราชการและขอนำไปเก็บรักษาไว้ที่บ้านพักส่วนตัวหลังจากปฏิบัติราชการเสร็จ

ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้นำรถยนต์ส่วนตัวไปจำหน่ายประกันการกู้ยืมเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไว้กับธนาคารโอเคแห่งหนึ่ง และได้นำรถยนต์ของ อบจ. ที่อยู่ในความครอบครองของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ นั้นไปจำหน่ายแทนรถยนต์ส่วนตัวที่จำหน่ายไว้เดิม หลังจากนั้นได้ขอเพิ่มวงเงินกู้ยืมอีก ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท จนกระทั่งมีพนักงานขับรถยนต์ของ อบจ. ได้มาพบเห็นว่า รถยนต์ของ อบจ. คันดังกล่าว จอดอยู่หน้าร้านธนาคารโอเค สอบถามเจ้าของร้านได้ความว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำมาจำหน่ายไว้

และยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในช่วงระยะเวลาที่รถยนต์ของ อบจ. คันดังกล่าวได้ถูกนำไปจำหน่าย แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ กลับเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงจากทางราชการ เป็นเงินรวม ๑๐๙,๖๑๗.๒๐ บาท

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗, ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๙๐ และ ๙๑ ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ถึงแก่กรรมแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป โดยความตายของผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๑) ให้ส่งรายงานเอกสาร และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑

คดีนี้ ศาลฎีกามีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลจังหวัดให้ลงโทษจำคุกอดีตนายก อบจ. ครั้งดำรงตำแหน่งรองนายก อบจ. เป็นเวลา ๑๘ ปี ๒๔ เดือน

เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าเป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ

อดีตรองนายกเทศมนตรีแห่งหนึ่ง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ภรรยาของรองนายกเทศมนตรี ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และผู้ทำสัญญาเช่ารถบัส ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓ ถูกกล่าวว่ามีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาจ้างเช่ารถบัสรับส่งนักเรียน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มีมูลเป็นการปฏิบัติการค้าฝืนต่อความสงบ เรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ชอบ ด้วยอำนาจหน้าที่หรือมีความประพฤติ ในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓ มีมูลความผิดทางอาญารฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าเป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี อันเป็นการกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๐ (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๒ ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๗

เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าเป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ (ต่อ)

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และ ๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่ามีมูลความผิดทางอาญาฐานเป็นผู้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๓/๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๒ ฐานสนับสนุนเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น และฐานสนับสนุนเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๖

สำหรับการถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ออกจากตำแหน่ง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องส่งเรื่องไปยังผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ วรรคสามอีก ให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

อดีตนายก อบต. แห่งหนึ่ง ครั้งดำรงตำแหน่งนายก อบต. ผู้ถูกกล่าวหา ได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ส่งจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ที่ใช้ในหน้าที่ราชการ และเป็นผู้อนุมัติการใช้รถยนต์ส่วนกลางของ อบต. นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๒ มีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาล หรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๙๐ สำหรับการถอดถอนออกจากตำแหน่ง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากตำแหน่งนายก อบต. แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้อง ส่งเรื่องไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ วรรคสาม อีกทั้งมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

ความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน

ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

๑. การนำทรัพย์สินทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
(นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์ตที่ทำงาน/ใช้น้ำประปาหลวงล้างรถ
ส่วนตัว / จองจดหมาย/วัสดุครุภัณฑ์/รถยนต์ส่วนราชการ)

๒. การใช้เวลาราชการแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว
เช่น ใช้เวลาราชการไปเดินซื้อของ ทำกิจกรรมส่วนตัว

๓. การให้ความอุปถัมภ์ (ที่ไม่ชอบธรรมเกินกว่าเหตุ
อันสมควร) เพื่อการเลื่อนขั้นการวิ่งเต้นขอตำแหน่ง
การแต่งตั้งและโยกย้ายตำแหน่ง

๔. การใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์
หรือเรียกร้องผลประโยชน์

๕. การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๖. การไม่เปิดเผยข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล
ไม่ครบถ้วน หรือบิดเบือนข้อมูล

๗. การรับของขวัญของกำนัลจากผู้มาติดต่อ
อันเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๘. การใช้ดุลพินิจ
ในการออกคำสั่ง

๙. การให้ความบันเทิง การเสนอให้ความสะดวกสบาย เพื่อการเลื่อนขั้น
การวิ่งเต้นขอตำแหน่ง และการโยกย้ายตำแหน่ง

กลไกการส่งเสริมสนับสนุน และการขับเคลื่อน

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

กลไกการส่งเสริมสนับสนุนและการขับเคลื่อน
การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

๑. ประกาศ No Gift Policy งดมอบ - งดรับ ของขวัญในเทศกาลปีใหม่

สป.อว. มีการขอความร่วมมืองดมอบ และงดรับของขวัญในเทศกาลปีใหม่ ของทุกปี เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานอย่างโปร่งใส โดยใช้การอวยพรผ่าน Social Media

๒. ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน

ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานโดยผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันของ สป.อว. ในความมุ่งมั่นที่จะนำหน่วยงานให้ดำเนินงานตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างโปร่งใส มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมปราศจากการทุจริต

Executive

๓. กำหนดมาตรการส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสภายในหน่วยงานของ สป.อว.

กำหนดและประกาศมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานของ สป.อว. ให้เป็นไปตามเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล อันเกิดจากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของ สป.อว. เพื่อยกระดับพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเสริมสร้างค่านิยมการปฏิบัติงานให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการ และความไว้วางใจของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน

๔. ประกาศนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล

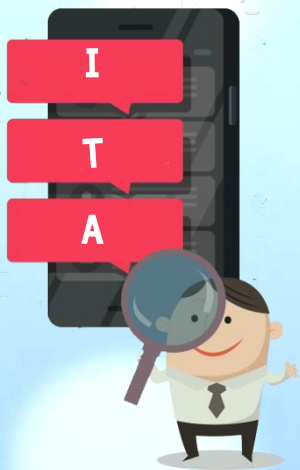

ประกาศนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลของของ สป.อว. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากร รวมถึงมุ่งหวังให้วัฒนธรรมองค์กรมีการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วม ให้บริการด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีความโปร่งใส ปลอดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม สป.อว.

สป.อว. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ทั้งแผนปฏิบัติการระยะสั้น และระยะกลาง เพื่อใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังให้บุคลากรของ สป.อว. และเครือข่ายภาคประชาสังคม มีจิตสำนึกไม่โกง ร่วมป้องกันและต่อต้านการทุจริต มีทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริต รวมถึงปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พร้อมเป็นองค์กรแห่งคุณธรรม

๖. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ในการดำเนินงานของ สป.อว.

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ในการดำเนินงานของ สป.อว. เป็นกระบวนการที่ทำให้หน่วยงานเห็นถึงความสำคัญกับการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรม ทั้งการบริหารงานภายในและการดำเนินงานตามภารกิจของ สป.อว. ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มารับบริการ ประชาชน และสังคม รวมถึงกระตุ้นให้เห็นความสำคัญต่อข้อมูลที่จะต้องเปิดเผยต่อสาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ

๗. วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบของ สป.อว.

สป.อว. ได้วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบของ สป.อว. โดยคัดเลือกกระบวนการงาน/งานในภารกิจ ตามกรอบการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๒) ด้านความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ๓) ด้านความ โปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และผลการดำเนินงานที่แสดงถึง การจัดการความเสี่ยงในกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการ ชัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๘. เผยแพร่คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สป.อว.

จัดทำและเผยแพร่คู่มือการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน สป.อว. เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานของบุคลากร สป.อว. เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวมได้ และเกิดความตระหนักถึง ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ และ ผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงสร้างสังคม และวัฒนธรรมซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส อันเป็นการสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

๙. เผยแพร่คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับ ว่าด้วยจรรยาข้าราชการ สป.อว.

จัดทำและเผยแพร่คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการ สป.อว. เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สป.อว. ได้เข้าใจและปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม และกำหนดเป็นมาตรฐานพฤติกรรมตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้เป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนในองค์กร

๑๐. รมรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

มีการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกจิตสำนึกในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สป.อว. มีทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริต สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และเป็นคนดี คนเก่ง ตามหลักคุณธรรม ๔ ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”

ระเบียบและกฎหมาย

เกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ระเบียบและกฎหมาย เกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ มาตรา ๑๒๖ - ๑๒๙ กำหนดเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่งานของรัฐแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลออกจากประโยชน์ส่วนรวม การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในหมวดนี้ ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

๒. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๒.๑ ส่วนคำปรารภได้กล่าวถึง ค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ๙ ข้อ ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยดี และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๒.๒ หมวด ๒ ข้อ ๕ ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติ พี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง
- (๒) ไม่ใช่เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเอง หรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติภารกิจในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ ทั้งนี้ ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยประการใด แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น
- (๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัย หรือชี้ขาดต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๒.๓ หมวด ๒ ข้อ ๖ ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

- (๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่น เรียก รับ หรือยอมจะรับ ซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป
- (๒) ไม่ใช่ตำแหน่งหรือกระทำการที่เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ
- (๓) ไม่เสนอหรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรม หรือสัญญาซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่น จะได้ประโยชน์อันมิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

๔. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียโรของหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ มี.ค.๒๕๖๓ เผยแพร่ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๙ ข้อ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๕ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็น เงินได้นอกเหนือจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดย อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๖ เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จาก ผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคา หรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาส ไม่เกินสามพันบาท

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา หรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งเจ้าพนักงานของรัฐได้รับมาโดยมิ ความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษา ไม้ตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น ต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของ หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้วินิจฉัยว่า มีเหตุผล ความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่น ของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวให้เป็นสิทธิของ หน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า ส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ส่วนผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน ให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของ เจ้าพนักงานของรัฐตามประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

ข้อ ๙ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้รักษาการ ตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สุด

หมายเหตุ : ประกาศฉบับนี้แจ้งเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัย ๑๑ อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์ และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

เมื่อพบเห็นและประสบกับปัญหา
ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม...จะอย่างไร ???

เกิดขึ้นกับตนเอง

ให้พิจารณาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นว่า

“ส่วนรวมเสียประโยชน์หรือไม่”

หากส่วนรวมเสียประโยชน์...ท่านก็ควรหลีกเลี่ยง

เราต้องร่วมกัน
ป้องกันผลประโยชน์
ทับซ้อนนะ

เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงาน กับคนใกล้ชิด

ท่านควรให้คำแนะนำด้วยการอธิบาย
ให้เข้าใจ ถึงกรณีต่าง ๆ และผลหรือ
โทษของความขัดแย้งกันระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์
ส่วนรวม รวมทั้งแนะนำวิธีการป้องกัน
และการหลีกเลี่ยงการมีผลประโยชน์
ทับซ้อน

ช่องทางการร้องเรียนแจ้งเบาะแสการทุจริต

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

๗๕/๔๗ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๗๕/๔๗ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ call center ๑๓๑๓

ด้านการอุดมศึกษา

ที่ตั้ง ๓๒๘ ถ.ศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๒๐๐ โทรสาร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๒๔-๖

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต อว. (ศปท.อว.)

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๔๐๗๑ ๔๐๗๒ ๔๐๗๘

www.anti-corruption.ops.go.th

ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

Call Center ๑๕๖๗

ศาลปกครอง

๑๒๐ หมู่ ๓ แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

Call Center ๑๕๖๗

มูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด

๕๗/๑๐๑ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทร. ๐๒-๕๕๔๗-๑๗๑๑

ผู้รับข้อคิดเห็นของประชาชน

ติดตั้ง ณ ชั้น ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)

๙๙ หมู่ ๔ อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ

ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑๑๑๒๐

Call Center ๑๒๐๖ www.pacc.go.th

องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)

๔๔ อาคารศรีจุลทรัพย์ ถนนพระราม ๑

แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทร. ๐ ๒๖๑๓ ๘๘๖๓ - ๖๖

FB: องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

๓๖๑ ถ.นนทบุรี ต.ท่าทราย อ.เมืองนนทบุรี

จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

Call Center ๑๒๐๕ www.nacc.go.th

จัดทำโดย
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศปท.อว.)

วิสัยทัศน์ ศปท.อว.
"เป็นองค์กรชั้นนำในการป้องกัน ต่อต้านการทุจริต
และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม"

บรรณานุกรม

สำนักป้องกันการทุจริตภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต. “แก้ทุจริต คิดฐานสอง” ชุดความรู้การเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ชุดที่ ๓. กรุงเทพฯ : บริษัท สยามคัลเลอร์พรีน จำกัด, ๒๕๕๙.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. “คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน” สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : หจก.คอมพ์-อาร์ต, ๒๕๕๙

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. คู่มือระเบียบสำนักงานสถิติแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากร ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘, ๒๕๕๘

เรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด [Online]. สืบค้นจาก : <https://www.nacc.go.th/culpability.php>

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอภูพาน กระทรวงสาธารณสุข. “คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน” ฉบับแก้ไข วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศปท.อว.)
๗๕/๔๗ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม อาคารพระจอมเกล้า
ถนนพระราม ๒ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
www.anti-corruption.ops.go.th / โทรศัพท์ ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๔๐๗๘

